

Kultowe Studia

Od odpowiedzialności dyscyplinarna studentów

w świetle przepisów ustawy z dnia
20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie
wyższym i nauce

Autor: Anna Hałas

Korekta merytoryczna: Paweł Robak

Opracowanie graficzne: Grzegorz Tutak

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Zadanie publiczne współfinansowane ze środków Ministerstwa
Edukacji i Nauki otrzymanych w 2023 roku w ramach konkursu
„Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska
akademickiego”

Wprowadzenie

Nie da się mówić o odpowiedzialności dyscyplinarnej bez zaznaczenia przynajmniej czym jest odpowiedzialność w ogóle. Definicje słownikowe opisują odpowiedzialność jako obowiązek moralny lub prawny odpowiadania za swoje lub czyjeś czyny, a także jako przyjęcie na siebie jakiegoś obowiązku, np. zadbania o kogoś lub o coś. Mówi się często o kimś, że jest odpowiedzialny albo nieodpowiedzialny, oceniając jego postawę, sposób podejścia do powierzonych mu zadań czy w ogóle do różnorodnych działań w codzienności.

Odpowiedzialność można przyjąć, przekazać, zrzucić na kogoś, można coś robić na własną odpowiedzialność, albo ponosić odpowiedzialność za coś. Z pewnością o odpowiedzialności można wiele przeczytać zarówno w odniesieniu filozoficznym, jak też w kontekście psychologicznym, pedagogicznym, socjologicznym czy prawnym.

Niniejsza publikacja ma służyć spojrzeniu na odpowiedzialność studentów w kontekście ich praw i obowiązków związanych z procesem kształcenia.

Odpowiedzialności dyscyplinarnej studentów poświęcono wiele miejsca w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. 2023, poz. 742 t.j.), bo aż 15 artykułów, a także całe Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego w sprawach studentów, a także sposobu wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia (Dz.U. 2018, poz. 1882). Świadczy to o tym, że odpowiedzialność dyscyplinarna studentów jest bardzo istotną sprawą i wymaga szczegółowego wyjaśnienia.

Za co?

Podstawowym aktem prawnym uczelni dedykowanym studentom, opisującym warunki kształcenia na poszczególnych etapach studiów, zasady zaliczania poszczególnych przedmiotów, sposoby rozwiązywania indywidualnych problemów studentów i odpowiedzi na ich konkretne potrzeby jest Regulamin studiów. Jest to dokument gwarantujący bezpieczeństwo studentom i nauczycielom akademickim w realizacji procesu dydaktycznego od jego rozpoczęcia aż do momentu dyplomowania. Jest to także dokument wskazujący prawa i obowiązki studenta danej uczelni. Na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II lista praw studenta jest dłuższa od listy jego obowiązków. Regulamin studiów nie jest jedynym dokumentem dotyczącym studentów. Takich dokumentów jest bardzo wiele, od Statutu, przez uchwały Senatu, aż po zarządzenia Rektora. Po co o tym mowa w tej publikacji? Po to, żeby student miał świadomość, że powinien znać przynajmniej najważniejsze dokumenty na Uniwersytecie, bo odpowiedzialności dyscyplinarnej podlega „za naruszenie przepisów obowiązujących w uczelni” (por. art. 307 ust. 1 ustawy PSWiN). A jak wiadomo nieznanomość przepisów nie zwalnia z odpowiedzialności za ich stosowanie. Warto pamiętać, że studenta obowiązują także przepisy ogólne, dotyczące całej społeczności akademickiej, a więc wszystkie związane z bezpieczeństwem i higieną pracy.

Istotną kwestią jest także postawa studenta każdej uczelni. Podstawowe wymagania odnośnie do zachowania studenta określa ślubowanie, który każdy student składa na początku swojej drogi akademickiej. Nie można zostać studentem bez dokonania tego aktu. To w nim właśnie student zobowiązuje się do zachowania określonych postaw. Na Katolickim Uniwersytecie lubelskim Jana Pawła II student zobowiązuje się:

- do sumiennego wykonywania swoich obowiązków w celu rzetelnego przygotowania się do pracy na rzecz Kościoła i Ojczyzny,
- do kierowania się zasadami moralności chrześcijańskiej, by dbać o godność studenta i dobre imię Uniwersytetu,
- do przestrzegania wszelkich zarządzeń władz Uniwersytetu.

Odniesienie do konkretnych postaw studentów można znaleźć na wielu uczelniach w kodeksach etyki studenckiej, które mówią o postawie uczciwości, otwartości, szacunku do drugiego człowieka, solidarności, lojalności i współpracy, o konieczności sprzeciwiania się wszelkim formom agresji, patologii i nieuczciwego zachowania. Postawy i zachowania przeciwne do wymienionych tutaj są niegodne postawy studenta i mogą podlegać odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Za co więc odpowiedzialność dyscyplinarna?

Zgodnie z przepisem art. 307 ust. 1 ustawy PSWIN za naruszenie przepisów obowiązujących w uczelni, a także za czyn uchybiający godności studenta.

Kara

Czym jest kara? Spójrzmy do definicji opisanej w Słowniku Języka Polskiego: kara to „środek wychowawczy stosowany wobec osoby, która zrobiła coś złego”, albo też „środek represyjny względem osób, które popełniły przestępstwo”. O karze należy też myśleć w kategorii konsekwencji za popełniony czyn. W Encyklopedii Prawa znajdujemy taką definicję: „kara jest to sankcja, jaką ponosi sprawca w związku z popełnionym przez siebie czynem niedozwolonym”. Zatem wydaje się, że można nawet powiedzieć, iż jest to skutek działania niezgodnego z określonymi normami.

W odniesieniu do odpowiedzialności dyscyplinarnej ustawodawca wskazał następujący katalog kar:

1. **upomnienie;**
2. **nagana;**
3. **nagana z ostrzeżeniem;**
4. **zawieszenie w określonych prawach studenta na okres do 1 roku;**
5. **wydalenie z uczelni.**

Katalog kar jest katalogiem zamkniętym, a kolejność kar wskazuje na stopień ich dotkliwości, gdyż wymienione są od najłagodniejszej do najsurowszej. W swojej publikacji Legislacyjna (nie)doskonłość regulacji dotyczących kar dyscyplinarnych wymierzanych studentom A. Kania-Chramęga zauważa, że „ustawodawca nie wskazał, choćby w bardzo ogólny sposób, co jest treścią poszczególnych kar. Próbując w pierwszej kolejności dookreślić swoiste essentialia negotii kary upomnienia, kary nagany oraz kary nagany z ostrzeżeniem (art. 308 pkt 1–3 pswin.), wydaje się, iż polegają one na „wytknięciu”, swoście karcącym zasygnalizowaniu studentowi niewłaściwego postępowania. Stąd też wymienionym karom trzeba by przypisać bardziej wychowawczy niż represyjny charakter. Ich celem jest przede wszystkim zmobilizowanie ukaranego do postępowania zgodnego z przepisami obowiązującymi w uczelni oraz godnością studenta.” Nałożona na studenta kara ma stanowić reakcję na niewłaściwe czy nieakceptowalne zachowanie i być swoistym pouczeniem w odniesieniu do potencjalnych kolejnych niewłaściwych postaw czy działań.

W odniesieniu do kary zawieszenia w określonych prawach studenta na okres do 1 roku zauważyć należy, że nałożenie tej kary nie powoduje utraty statusu studenta. Oznacza to, że legitymacja studencka nie traci swej ważności, a studentowi nadal przysługują wszystkie ulgi i zniżki wynikające ze statusu studenta.

W przypadku nałożenia na studenta najsurowszej kary, czyli wydalenia z uczelni, pamiętać należy, że kara ta polega na pozbawieniu statusu studenta. Zgodnie z art. 190 ust. 1 pkt 4 p.sz.w., jest podstawą do skreślenia studenta z listy studentów. Nie łączy się ona jednak z pozbawieniem prawa do studiowania na innych uczelniach, ani też nie ma charakteru tzw. „wilczego biletu” w odniesieniu do studiowania na uczelni, na której została orzeczona.

Dodatkowo warto pamiętać, że za ten sam czyn student nie może być ukarany jednocześnie przez rektora i komisję dyscyplinarną.

Kto jest kim w postępowaniu dyscyplinarnym?

W postępowaniach dyscyplinarnych pojawiają się różne osoby i komisje. Należą do nich: Rektor, Rzecznik dyscyplinarny oraz komisje dyscyplinarne.

Zgodnie z art. 309 p.sz.w rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów powołuje Rektor spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych na uczelni. Rektor może powołać kilku rzeczników dyscyplinarnych do spraw studentów, jeśli zachodzi taka potrzeba. Kadencja rzeczników dyscyplinarnych trwa cztery 4 lata i rozpoczyna się 1 stycznia roku następującego po roku, w którym rozpoczęła się kadencja rektora. Mówią też o tym przepisy Statutu KUL w § 88 ust. 1.

Do rzecznika dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rzecznika dyscyplinarnego ds. nauczycieli akademickich, z których wynika, że rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów (podobnie jak rzecznik dyscyplinarny do spraw nauczycieli akademickich) jest związany poleceniami rektora w zakresie rozpoczęcia prowadzenia sprawy, jednak polecenia Rektora nie mogą dotyczyć czynności podejmowanych przez rzecznika w ramach prowadzonych spraw.

W sprawach dyscyplinarnych studentów podmiotami orzekającymi są komisje dyscyplinarne i odwoławcze komisje dyscyplinarne, ponieważ postępowanie dyscyplinarne jest dwuinstancyjne. Komisje te powoływane są spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych na uczelni, w której studiuje student, wobec którego toczy się postępowanie dyscyplinarne, oraz spośród studentów studiujących na tej uczelni. Na KUL, zgodnie z § 87 Statutu do orzekania w sprawach dyscyplinarnych studentów i doktorantów komisję dyscyplinarną ds. studentów i doktorantów oraz odwoławczą komisję dyscyplinarną ds. studentów i doktorantów powołuje Senat, a w skład każdej z nich wchodzi w równej liczbie przedstawiciele nauczycieli akademickich, studentów oraz doktorantów. Kadencja komisji rozpoczyna się 1 stycznia roku następującego po wyborze rektora i trwa cztery lata.

Ustawa nie określa innych dodatkowych wymagań, jakie powinni spełniać członkowie komisji dyscyplinarnej oraz odwoławczej komisji dyscyplinarnej, dotyczących np. minimalnego okresu zatrudnienia w uczelni w przypadku nauczyciela akademickiego lub roku studiów w przypadku studentów, nie wskazuje też wymagań odnośnie do rodzaju wykształcenia lub doświadczenia zawodowego. Niemniej ze względu na charakter podejmowanych działań wydaje się, że powinny to być osoby cieszące się szacunkiem wśród społeczności akademickiej i nieobciążone karami dyscyplinarnymi. (P. Wojciechowski [w:] Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz, red. J. Woźnicki, Warszawa 2019, art. 310.)

Podobnie jak komisje dyscyplinarne do spraw nauczycieli akademickich, także komisje dyscyplinarne i odwoławcze komisje dyscyplinarne do spraw studentów są niezawisłe w orzekaniu oraz niezależne od organów władzy publicznej i swojej uczelni.

Komisje te samodzielnie ustalają stan faktyczny i rozstrzygają zagadnienia prawne, a także nie są związane rozstrzygnięciami innych organów stosujących prawo – z wyjątkiem prawomocnego wyroku skazującego sądu oraz opinii komisji do spraw etyki w nauce PAN.

Należy zauważyć, że w konkretnym postępowaniu dyscyplinarnym orzeka komisja w składzie złożonym z przewodniczącego składu orzekającego, którym jest nauczyciel akademicki, oraz w równej liczbie z nauczycieli akademickich i studentów. Mówi o tym art. 311 ustawy. Z przepisu tego wynika, że skład orzekający w postępowaniu dyscyplinarnym nie może liczyć mniej niż trzy osoby.

Warto pamiętać, że w postępowaniu dyscyplinarnym swoją rolę ma też rektor, który może wymierzyć studentowi karę za przewinienia mniejszej wagi. Decyzję w tej sprawie podejmuje po wcześniejszym wysłuchaniu studenta, albo jego obrońcy.

Procedura

Szczegółowo procedurę w postępowaniu dyscyplinarnym studentów określa Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 28 września 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego w sprawach studentów, a także sposobu wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia

Po otrzymaniu informacji o popełnieniu przez studenta czynu, który może mieć znamiona przewinienia dyscyplinarnego, Rektor poleca rzecznikowi dyscyplinarnemu wszczęcie postępowania wyjaśniającego. Postępowanie wyjaśniające nie powinno trwać dłużej niż 6 tygodni, nie mniej, jeśli jest to uzasadnione, rektor może wyrazić zgodę na przedłużenie czasu trwania postępowania maksymalnie do 12 tygodni.

Po otrzymaniu polecenia od rektora, rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego i doręcza je studentowi, którego czynu to postępowanie dotyczy. Jednocześnie rzecznik o wszczęciu postępowania zawiadamia rektora; pokrzywdzonego oraz osobę, która zawiadomiła o popełnieniu czynu mającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego.

Rzecznik dyscyplinarny w toku postępowania wyjaśniającego może przesłuchiwać świadków, zasięgać opinii biegłych oraz przeprowadzać, zabezpieczać i utrzymywać inne dowody.

Osobie przesłuchiwanej rzecznik dyscyplinarny winien umożliwić swobodne wypowiedzenie się w granicach określonych celem danej czynności, a następnie może zadawać pytania zmierzające do uzupełnienia, wyjaśnienia lub kontroli wypowiedzi. Pytania nie mogą sugerować treści odpowiedzi.

Przed rozpoczęciem przesłuchania świadka rzecznik winien go uprzedzić o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy. Świadek podpisuje oświadczenie, że został pouczone o tej odpowiedzialności i że zrozumiał pouczenie.

Przesłuchanie studenta, którego czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, świadka lub biegłego może nastąpić osobiście lub przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość, z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

Jeżeli zebrane przez rzecznika dyscyplinarnego dowody dają do tego podstawę, wzywa on studenta, którego czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, w celu przedstawienia zarzutów oraz do złożenia wyjaśnień, a także do zajęcia stanowiska wobec przedstawionych zarzutów i zebranych dowodów.

Jeśli student, którego dotyczy postępowanie odmówi złożenia wyjaśnień, albo nie stawi się i nie usprawiedliwi nieobecności, nie jest to przeszkodą do podjęcia przez rzecznika dalszych działań wynikających z przepisów. Student w wezwaniu do stawiennictwa w celu postawienia zarzutów oraz złożenia wyjaśnień otrzymuje informację o skutkach niestawienia się.

W czasie postępowania wyjaśniającego student, którego czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, i jego obrońca, jeżeli został ustanowiony, mają prawo zgłaszać rzecznikowi dyscyplinarnemu wnioski o przesłuchanie wskazanych osób w charakterze świadków, powołanie biegłych oraz przeprowadzenie innych dowodów.

Po zakończeniu postępowania dowodowego rzecznik dyscyplinarny zawiadamia studenta, którego czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, i jego obrońcę, jeżeli został ustanowiony, o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o prawie do zapoznania się z zebranymi dowodami, a także o prawie do zgłoszenia wniosku o uzupełnienie postępowania dowodowego, w terminie 3 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Z każdej czynności w postępowaniu wyjaśniającym rzecznik dyscyplinarny sporządza protokół, w którym określają rodzaj czynności, czas trwania czynności i miejsce jej dokonania oraz przebieg, a także wskazuje uczestników tej czynności. Protokół zawsze podpisuje rzecznik oraz wszyscy uczestnicy biorący udział w danej czynności.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny, w oparciu o zgromadzone dowody podejmuje jedno z poniżej wymienionych działań:

1. wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego i przedstawia je rektorowi do zatwierdzenia albo
2. kieruje do komisji dyscyplinarnej wnioski o ukaranie, albo
3. składa do rektora wnioski o wymierzenie kary upomnienia.

Podkreślić należy, że postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wymaga zatwierdzenia przez rektora. W przypadku odmowy zatwierdzenia postanowienia rektor może polecić innemu rzecznikowi dyscyplinarnemu do spraw studentów wszczęcie postępowania wyjaśniającego. Postanowienie kolejnego rzecznika o umorzeniu postępowania wyjaśniającego jest ostateczne.

Jeżeli wniosek o ukaranie zawiera wszystkie elementy, o których mowa w przepisach oraz zostały do niego dołączone akta postępowania wyjaśniającego, przewodniczący komisji dyscyplinarnej wyznacza skład orzekający, w tym przewodniczącego, oraz termin posiedzenia niejawnego, które powinno odbyć się w ciągu 21 dni od dnia wyznaczenia składu orzekającego.

Na posiedzeniu niejawnym skład orzekający wydaje postanowienie o:

1. wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i skierowaniu sprawy do rozpoznania na rozprawie albo
2. odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, albo
3. zwrocie wniosku o ukaranie rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia postępowania wyjaśniającego, wskazując, w jakim zakresie ma nastąpić uzupełnienie postępowania, oraz wyznaczając termin uzupełnienia, nie dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia postanowienia.

W przypadku wydania postanowienia, o którym mowa w § 13 ust. 4 pkt 1, przewodniczący składu orzekającego:

1. wyznacza termin rozprawy, która powinna odbyć się w terminie 30 dni od dnia wydania postanowienia;
2. wyznacza obwinionemu obrońcę z urzędu spośród nauczycieli akademickich lub studentów uczelni, w przypadku, gdy obwiniony nie ma obrońcy z wyboru;

3. zawiadamia rektora i rzecznika dyscyplinarnego o terminie rozprawy;
4. wzywa na rozprawę obwinionego i zawiadamia o terminie rozprawy obrońcę obwinionego, jeżeli został ustanowiony;
5. wzywa na rozprawę świadków i biegłych, jeżeli zostali powołani.

Obwinionemu doręcza się wraz z wezwaniem na rozprawę wniosek rzecznika dyscyplinarnego o ukaranie oraz informację o prawach i obowiązkach obwinionego, a także o skutkach niestawiennictwa na rozprawie.

Nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie obwinionego lub jego obrońcy, jeżeli zostało ustanowione, nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy, jednak w przypadku uznania niestawiennictwa obwinionego na rozprawie za usprawiedliwione skład orzekający odracza rozprawę i ustala jej nowy termin.

Rektor lub komisja dyscyplinarna może zawiesić studenta w prawach studenta w przypadku uporczywego nieusprawiedliwionego niestawiania się na wezwanie rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów w postępowaniu wyjaśniającym lub na posiedzenie komisji dyscyplinarnej mimo prawidłowego zawiadomienia.

Przewodniczący składu orzekającego kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego i protokolant. Po zamknięciu rozprawy skład orzekający przystępuje do narady nad orzeczeniem. Zarówno narada, jak i głosowanie są tajne. Narad i głosowanie odbywają się osobno co do winy i co do kary. Ostatni glosuje przewodniczący składu orzekającego.

Szczegółowe warunki dotyczące przebiegu rozprawy oraz zawartości orzeczenia określa ww. rozporządzenie. Niemniej należy wskazać, że komisja dyscyplinarna orzeka o:

1. ukaraniu, w którym uznaje obwinionego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i wymierza karę, albo
2. uniewinnieniu obwinionego, albo
3. umorzeniu postępowania.

Wymierzenie studentowi za ten sam czyn kary w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawach o wykroczenia nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

Istotny jest przepis ustawy, który wskazuje, iż nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego po upływie 6 miesięcy od dnia uzyskania przez rektora informacji o popełnieniu czynu uzasadniającego nałożenie kary lub po upływie 3 lat od dnia jego popełnienia.

Stronom przysługuje odwołanie, które wnosi się za pośrednictwem komisji dyscyplinarnej, która wydała orzeczenie, w terminie 14 dni od doręczenia orzeczenia.

Od prawomocnego orzeczenia odwoławczej komisji dyscyplinarnej służy skarga do sądu administracyjnego.

Prawomocne orzeczenie dyscyplinarne doręcza się rektorowi i włącza do teczki akt osobowych studenta. Rektor, niezwłocznie po otrzymaniu prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej, zarządza wykonanie orzeczonej kary dyscyplinarnej.

Plagiat

Plagiat jest naruszeniem przez studenta praw autorskich na nazwać przypisaniem sobie autorstwa znaczącego fragmentu cudzej pracy. Plagiat jest także przestępstwem. Jest to czyn, któremu w przepisach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej studentów (ale również nauczycieli akademickich) poświęcono szczególną uwagę. W przepisach ustawy wskazano, że z urzędu wszczyna się postępowanie wyjaśniające w przypadku czynu polegającego na:

- przywłaszczeniu sobie autorstwa albo wprowadzeniu w błąd co do autorstwa całości lub części cudzego utworu albo artystycznego wykonania;
- rozpowszechnieniu, bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy, cudzego utworu w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania;
- rozpowszechnieniu, bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy, cudzego artystycznego wykonania albo publicznym zniekształceniu takiego utworu, artystycznego wykonania, fonogramu, wideogramu lub nadania;
- naruszeniu cudzych praw autorskich lub praw pokrewnych w sposób inny niż określony w pkt 1–3;
- sfałszowaniu badań naukowych lub ich wyników lub dokonaniu innego oszustwa naukowego.

Jeżeli w wyniku postępowania wyjaśniającego zebrany materiał potwierdza popełnienie czynu, o którym mowa powyżej, rektor wstrzymuje postępowanie o nadanie tytułu zawodowego do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną oraz składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez studenta przestępstwa, rektor jednocześnie z poleceniem przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego może zawiesić studenta w prawach studenta do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną.

Zatarcie kary

Kara nałożona na studenta w drodze postępowania dyscyplinarnego ulega zatarciu. Następuje to po upływie 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu. Student ukarany karą dyscyplinarną może wnieść o zatarcie kary przed upływem 3 lat, jednak nie wcześniej niż po upływie roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu. O wcześniejszym zatarciu kary może orzec komisja organ, który orzekł karę dyscyplinarną.

Z chwilą zatarcia orzeczonej kary dyscyplinarnej rektor zarządza usunięcie z teczki akt osobowych studenta orzeczenia dyscyplinarnego oraz zniszczenie dokumentacji postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego. Można więc stwierdzić, że z chwilą zatarcia karę dyscyplinarną uznaje się za niebyłą, a osoba, na którą kara była nałożoną, staje się osobą niekaraną.

I co z tego wynika?

Przytoczone powyżej najistotniejsze elementy przepisów dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej studentów z pewnością ukazują powagę tematu. Wydaje się, że każdy student na początku swojej drogi akademickiej powinien zostać poinstruowany o tym jak ważna jest znajomość przepisów i jaki wpływ może mieć ich nieprzestrzeganie zarówno w życiu typowo akademickim, związanym z procesem kształcenia i dyplomowania, jak też w codzienności studenckiej, obejmującej relacje społeczne.

Z pewnością konieczna jest świadomość, że nieznanie przepisów nie zwalnia z ich przestrzegania.

Źródła:

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2023, poz. 742 t.j.),
2. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego w sprawach studentów, a także sposobu wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia (Dz.U. 2018, poz.1882)
3. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 9 września 2022 r. III SA/GI 154/22 Charakter zapobiegawczy zawieszenia w prawach studenta. Rozumienie terminu „jednocześnie” (art. 312 ust. 5 ustawy). Uprawnienia, które poza uczelnią może realizować student zawieszony w prawach studenta
4. Słownik języka polskiego PWN, <https://sjp.pwn.pl>

Bibliografia:

- 1.A. Kania-Chramęga, Legislacyjna (nie)doskonałość regulacji dotyczących kar dyscyplinarnych wymierzanych studentom, Ius Novum 2022, nr 4
- 2.A. Ziółkowska, Zaskarżalność rozstrzygnięć rektora o zawieszeniu studenta w prawach, Ius Novum 2022, nr 2

*Kultowe
Studia*